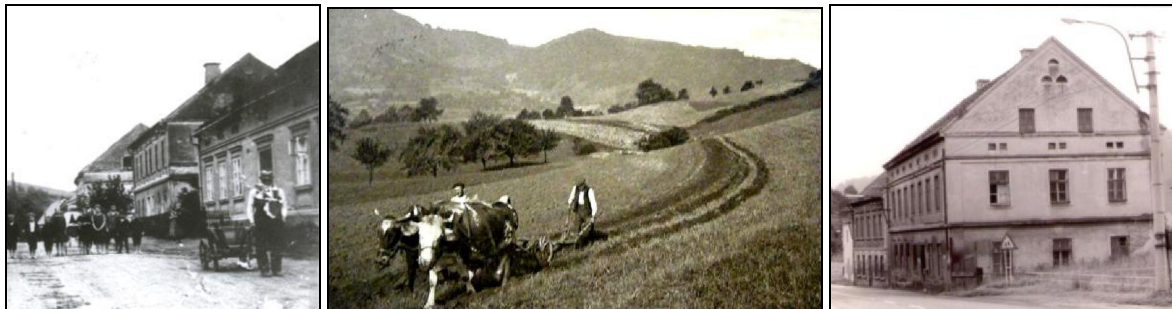

Jedlka, dům č. 4 – historie a současnost

Dům č. 4 na návsi v Jedlce - jedno z nejstarších hospodářských stavení v obci postavené před více než 400 lety. Po celou dobu až do roku 1945 patřilo rodině Krombholzových. V polovině června 2019 jeho existence definitivně skončila.

Zleva: rok 1920 - dům č. 4 v pozadí, zemědělec Krombholz na poli směrem k Benešovu a rok 1986.

Historii stavení popisuje v německé obecní kronice Emil Neder. Dočteme se zde, že k domu číslo 4 v Jedlce patřilo také 30 joch 146 klafterů pozemků (pozn.: rozlehlá pole a pastviny za bývalou školou až k Benešovu n. Pl. 1 joch = jitra = 5 756 m², tj. asi 0,6 ha. 1 joch = 1 600 klafterů/sáhů. 1 klafter/sáh = 3,4 m².)

Majitelé domu platili vrchnosti daně - každoročně museli například propůjčovat dva koně na potah (tzv. robota), na daních panovníkovi platili ročně 7 zlatých atd. (pozn.: 1 zlatý, také florint, nebo gulden = 100 krejcarů = 240 feniků. 1 schock = 1 zlatý a 17 krejcarů. Dnešní poměr je udáváný 1 zlatý = přibližně 1.000,- Kč). Farnosti také odevzdávali ze sklizně 1/4 žita, 1/4 ovesa, denně 6 vajec, večer ovoce, na nový rok desátky atd.

- * Prvním majitelem, který dům nechal postavit v roce 1600, byl zemědělec Adam Krombholz. Zemřel v roce 1627 a podle rodinné tradice byl v hrobce na hřbitově v Jedlce pochován.
- * Michal Krombholz 1627 – 1640. On i další majitelé jsou také na hřbitově v Jedlce pochováni.
- * Michal Krombholz 1640 – 1680. Hospodářství si koupil od otce za 180 schock.
- * Hans Krombholz 1680 – 1712. Koupil statek od otce M. Krombholze za 150 schock.
- * Hans Krombholz 1720 – 1763. Zdědil stavení po zesnulém otci Hansu Krombholzovi.
- * Josef Krombholz 1763 – 1803. Koupil stavení i s pozemky od svého otce za 210 florintů. Daň byla 5 zlatých a 53 krejcarů. V roce 1795 se stává rychtářem v obci.
- * Johann Wenzel Krombolz v roce 1803 koupil od otce hospodářství za 400 zl. Tehdy ke stavení patřilo 14 joch 331 klafterů polí, 2 joch 120 klafterů luk a 1 joch 180 kl. lesa. Soudní výlohy byly 37 florintů a 30 kr. Pěstuje se žito, oves, pšenice, ječmen, seno, ovoce, zelí, brambory, len...
- * Wilhelm Krombolz je od 1849 majitelem. V č. 4 v Jedlce měl obchod.
- * Julius Krombholz, od 1888 majitelem stavení a starostou v Jedlce. Kráceno.
Zde zápisy E. Nedera končí.

Původní stavení bylo domem podstávkovým s dřevěnou nástavbou, později bylo přestavěno na stavení zděné. Rodina Krombholzových zde žila až do roku 1945, kdy její majitelé byli odsunuti.

Dům po roce 1945 vystřídal několik majitelů (Dvořákoví, Mihalíkoví, Gažioví). Snímek vpravo pořízený od kulturního domu je z roku 2006.

Po požáru v roce 2017 byla stržena střecha, štít a zůstalo pouze obvodové zdivo. Uvnitř se nacházelo velké množství suti. Téměř dva roky trvala jednání, než bylo rozhodnuto zbývajíc část domu č. 4 v jedlce zlikvidovat.

Požár domu č. 4 v Jedlce

Vlevo opravený dům č. 4. v roce 2015. Dne **23. 7. 2017** došlo k požáru, který stavení úplně zničil.

Demolice domu č. 4 v Jedlce – 8. června 2019

Téměř dva roky bylo torzo domu dominantou návsi v Jedlce. V sobotu 8. června 2019 těžká technika přistoupila k jeho likvidaci. Současně byla zbourána i stodola za kulturním domem. Při demolici pomáhali i hasiči (likvidace prachu při bourání a úklid silnice).

Boční stěny domu až k základům byly strženy dovnitř objektu. Potom bagry veškerý materiál postupně přemístily do prostoru bývalé stodoly za kulturní dům a pozemek urovnaly. Zůstala pouze podezdívka zaplněná sutí z domu.

Veleňáček, zpravodaj Kulturně – historického spolku Malá Veleň * www.mala-velen.estranky.cz * tel: 607 583 271
e-mail: mala-velen@seznam.cz. Odp. redaktor: Jaroslav Dostál, Malá Veleň 29. Členové redakce: Milan Hurt, František Stibor.
Foto archiv. Povoleno MKČR, reg. číslo: E 18183. Redakce neodpovídá za obsah podepsaných článků. Náklad: 110 výtisků.
Uzávěrka dalšího čísla je 10. 7. 2019.

Toto číslo vyšlo 1. července 2019